Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel
SBA

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
16 juni 2026

Onze referentie
7699776

Bijlage(n)
1

nota

Beleidsreactie Invoeringstoets Wki

Bijlage(n)
1. Beleidsreactie Invoeringstoets Wki

1. Aanleiding

- Op 1 april 2024 is de Wet kwaliteit incassodienstverlening (hierna: Wki) in werking getreden. Tijdens de wetsbehandeling is aan de Kamer toegezegd dat een jaar na inwerkingtreding een invoeringstoets zou worden uitgevoerd.
- De invoeringstoets is eind 2025 opgeleverd. Aanvullend zijn drie validatiesessies georganiseerd met betrokken partijen om de bevindingen te toetsen en oplossingsrichtingen te bespreken.
- Een daartoe strekkende beleidsreactie wordt met deze nota aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de bijgevoegde beleidsreactie op de invoeringstoets Wki en het versturen van de beleidsreactie aan de Kamer.

3. Kernpunten

Beslispunten:

1. Akkoord gaan met het inzetten op gerichte communicatie over de reikwijdte van de Wki en de civielrechtelijke gevolgen die per 1 oktober 2026 in werking treden, met betrokkenheid van de Inspectie JenV en het veld.
2. Akkoord gaan met het instellen van een peilmoment voor de registratiegraad na 1 oktober 2026.
3. Akkoord gaan met de verkenning naar een nadere afbakening van de reikwijdte van de Wki, waarbij ook wordt verkend hoe schuldenaren die te maken krijgen met professionele zelfincassanten adequaat worden beschermd.
4. Akkoord geven op de verkenning naar aanpassing van de vakbekwaamheidseisen, met name de diploma-eisen.
5. Akkoord geven op de verkenning naar een bestuurlijke boete voor niet-registreren en de verhouding tot de bestaande strafbaarstelling.
6. Akkoord geven op het naar voren halen van de wetsevaluatie met één jaar, naar 2028.

4. Toelichting*

<u>Ad 1 en 2. Gerichte communicatie en peilmoment registratiegraad</u>

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel SBA

Datum
16 juni 2026

Onze referentie
7699776

- Op 11 juni 2026 zijn 269 partijen geregistreerd in het register incassodienstverlening, terwijl de potentiële groep registratieplichtige partijen veel groter is.
- Veel partijen herkennen zichzelf niet als incassodienstverlener en onderkennen daardoor hun registratieplicht niet. Een deel is daarnaast bewust niet bereid zich te registreren vanwege de daarmee gepaard gaande kosten.
- Er wordt ingezet op gerichte communicatie over de werking en reikwijdte van de Wki, expliciet ook richting schuldeisers. Met de inwerkingtreding van artikel 18 Wki per 1 oktober 2026 worden civielrechtelijke gevolgen verbonden aan niet-registreren: schuldenaren zijn dan niet gehouden te betalen aan niet-geregistreerde partijen en de incassokosten zijn niet averschuldigd.
- Omdat registratieaanvragen enige verwerkingstijd vergen, wordt na 1 oktober 2026 een peilmoment ingesteld om te beoordelen of het aantal registraties ten opzichte van de huidige stand is gestegen.

Ad 3. Verkenning afbakening reikwijdte

- Partijen die slechts in een vroege fase kosteloos aanmanen – zoals VvE-beheerders en brancheorganisaties – voelen zich door de brede reikwijdte genoodzaakt om vorderingen vroegtijdig over te dragen aan een geregistreerde incassodienstverlener. Dit leidt tot onnodige kostenoploop voor schuldenaren.
- Verschillende partijen ervaren daarnaast een ongelijk speelveld ten opzichte van zelfincassanten – bedrijven met een eigen incasso-afdeling die op professionele wijze incasseert – die niet onder de registratieplicht en kwaliteitseisen van de Wki vallen.
- Verkend wordt hoe de reikwijdte nader kan worden afgebakend en hoe schuldenaren die te maken krijgen met professionele zelfincassanten adequaat kunnen worden beschermd, zonder afbreuk te doen aan de beschermingsdoelstelling van de wet.

Ad 4. Verkenning aanpassing diploma-eisen

- De diploma-eis in artikel 2.2 Bki leidt tot knelpunten voor medewerkers met jarenlange werkervaring die niet aan het formele opleidingsniveau voldoen, en voor stagiairs.
- Door de voorganger van SJenV is al een tijdelijk coulancebeleid ingesteld voor medewerkers die vóór 1 april 2024 actief waren als incassomedewerker. Dit biedt geen oplossing voor stagiairs.
- De beleidsreactie kondigt een verkenning aan naar aanpassing van de huidige diploma-eisen, waarbij de kwaliteit geborgd blijft.

Ad 5. Verkenning opleggen bestuurlijke boete wegens niet-registratie

- De Inspectie JenV kan handhavend optreden via een last onder dwangsom. Wat ontbreekt is de mogelijkheid een bestuurlijke boete op te leggen voor de periode dat een partij ten onrechte niet geregistreerd stond.
- Verkend wordt of het opleggen van een bestuurlijke boete voor het ten onrechte niet registeren mogelijk, noodzakelijk en wenselijk is en zo, ja,

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel SBA

Datum
16 juni 2026

Onze referentie
7699776

hoe dat zich verhoudt met het feit dat dit al strafbaar is gesteld. Samenloop van een bestuurlijke boete en strafrechtelijke vervolging voor hetzelfde feit (i.c. niet-registratie) is verboden.
- De Inspectie JenV voert momenteel een analyse uit naar haar instrumentarium, op basis waarvan wordt bezien of uitbreiding mogelijk, noodzakelijk en wenselijk is.

Ad 6. Wetsevaluatie naar voren gehaald naar 2028

- Gelet op de sterke signalen uit de invoeringstoets en de validatiegesprekken wordt de wetsevaluatie een jaar naar voren gehaald, naar 2028.
- De wetsevaluatie biedt de gelegenheid om het volledige functioneren van de wet integraal te beoordelen, inclusief de positie van schuldeisers en de tariefstructuur voor doorbelasting van toezichtkosten. Een afzonderlijke herhaling van de invoeringstoets is daarmee niet nodig.

4.1. Politieke context
- De incassobranche stond de afgelopen periode nadrukkelijk in de politieke belangstelling. Op 26 maart 2026 vond het Commissiedebat Armoede & Schulden plaats, waarbij meerdere partijen vroegen naar de stand van zaken rondom de Wki en de kwaliteit van de incassobranche.[1]
- Daarnaast zijn er de afgelopen maanden meerdere sets Kamervragen gesteld over de Wki en het incassoregister, met name over de positie van BNPL-bedrijven en de rol en capaciteit van de toezichthoudende partijen.[2]
- De beleidsreactie op de invoeringstoets geeft invulling aan de informatiebehoefte die uit deze debatten en vragen naar voren is gekomen.

4.2. Financiële overwegingen
De beleidsreactie heeft geen directe financiële consequenties. De verkenningen die worden aangekondigd brengen op dit moment geen extra kosten met zich mee.

4.3. Krachtenveld
De beleidsreactie is tot stand gekomen in nauw overleg met de uitvoeringspartijen Justis, BFT en de Inspectie Justitie en Veiligheid, alsmede met de betrokken partijen uit het veld die hebben deelgenomen aan de validatiegesprekken.

4.4. Ontwikkelingen hiervoor
- De beslissingen die zijn voorgelegd aan de bewindspersonen zijn hiervoor weergegeven.
- Op 9 maart 2025 is door de voorganger van SJenV akkoord gegeven op de procedure rondom de invoeringstoets, op een coulantere opstelling van het toezicht ten aanzien van de opleidingseis en op de bijbehorende Kamerbrief.
- In die brief is de Kamer geïnformeerd over het proces rondom de invoeringstoets en het tijdelijk verruimde beleid ten aanzien van de

[1] Ongecorrigeerd stenogram verslag CD van 26 maart 2026
[2] *Aanhangsel Handelingen II* 2025/26, ingezonden op, nr. 2025Z19857.
Aanhangsel Handelingen II 2025/26, ingezonden op, nr. 2025Z19687.
Aanhangsel Handelingen II 2025/26, nr. 2026Z08715

diploma-eisen voor incassodienstverleners die vóór de inwerkingtreding van de Wki al actief waren.
- De invoeringstoets is uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau en eind 2025 opgeleverd. Aanvullend zijn drie validatiesessies georganiseerd.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel
SBA

Datum
16 juni 2026

Onze referentie
7699776

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.